

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Figuur 1

Copiapoa montana Ritter (FR 522)
(Zie artikel op pagina 7)

foto: Buining

1965

Het jaar 1965 is met zacht weer begonnen en de overwinteringszorgen van onze planten zijn nog niet erg groot geweest. In een milde sfeer wens ik U allen een gezond, voorspoedig en gezegend jaar toe, met voor alles heel veel genoeg met Uw planten. De liefde van het kweken van de succulente planten moet de basis van onze liefhebberij en ook van onze vereniging blijven.

Het verenigingsleven is in onze moderne tijd een moeilijke zaak. Maar betrekkelijk weinige floreren. Komt dit door de moderne media als radio en televisie ?

Het leven brengt ons in het dagelijks werk zoveel gespannenheid, dat de mens zoekt naar vele wegen van ontspanning. Door het vele vergaderen worden wij vergaderingsmoe en ik kan mij zo goed voorstellen, dat de meesten van ons echt gelukkig zijn als zij in hun kasje met de planten bezig zijn, ver weg van allerlei beslommeringen.

Is dit struisvogelpolitiek ? Och, ik geloof het niet. De mens kan niet steeds gespannen zijn, welk werk hij ook doet.

Zoals U weet stel ik mij op onze aanstaande algemene ledenvergadering niet weer herkiesbaar als voorzitter, omdat het beter is, dat een jongere kracht dit werk op zich neemt, allicht weer met andere ideeën. Daarom wil ik nu voor het laatst in een nieuw jaar nog eens uitdrukkelijk zeggen, dat de vele jaren voorzitterschap mij in het algemeen een grote vreugde zijn geweest en ik dank degenen die mij in het verenigingswerk hielpen echt van ganser harte.

Moge het U allen en onze vereniging dit jaar en de daarop volgende bijzonder goed gaan.

A. F. H. BUINING,
Voorzitter.

Het Clichéfonds

Spoediger dan we hadden verwacht zit het Clichéfonds andermaal in moeilijkheden. De afdeling Gooi- en Eemland heeft te kennen gegeven het werk voor het fonds ten slotte niet op zich te kunnen nemen.

Er moest nu op korte termijn naar een oplossing worden gezocht en die is gevonden door de heer W. Ruisch te Bennekom; hij is namelijk bereid de organisatie, althans voor het lopende jaar, op zich te nemen en hij zal tezamen met een aantal leden van de afdeling Arnhem de zaak verzorgen.

Het Clichéfonds heeft een tweeledig doel: het stelt de leden van de Vereniging in de gelegenheid tegen billijke prijs zaad van cactussen en vetplanten te betrekken en het versterkt de kaspositie, zodat clichés voor het tijdschrift kunnen worden bekostigd.

Het eerste is ten minste zo belangrijk als en misschien nog wel belangrijker dan het tweede en het is daarom, dat we het aanbod van onze Arnhemse vrienden niet genoeg kunnen waarderen.

Deze wijziging heeft evenwel tot gevolg, dat de zaadlijst een maand later moeten verschijnen. Een groot bezwaar lijkt het ons niet, want het is dan heus nog niet te laat voor het zaaien. Vroeg zaaien heeft wel vele voordelen, maar men moet er voor ingericht zijn en wanneer men de kiemende zaden niet wat warmte kan geven, kan men beter de zaaierij wat uitstellen.

Bijzonderheden zullen we in het februari-nummer bekend maken, maar thans kan wel reeds worden medegedeeld, dat een goed sortiment zaden zal worden aangeboden tegen 25 cent per pakje.

Voorzitter: A. F. H. BUINING, Burg. de Beaufortweg 10, Hamersveld (U.), Telefoon: 03496-226.
Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS VAN BERGHEM, Heereweg 19, Lisse, Tel. 02530-3439.
Penningmeester: G. D. DUURSMA, Spoorstraat 106, Leeuwarden, Postrekening nummer 83 35 50.
Redacteur: B. K. BOOM, I.V.T., Postbus 16, Wageningen, Tel. 08370-3141, thuis tel. 08370-2143.

Redactiecommissie: C. BOMMELJE en H. VAN DER VELDE

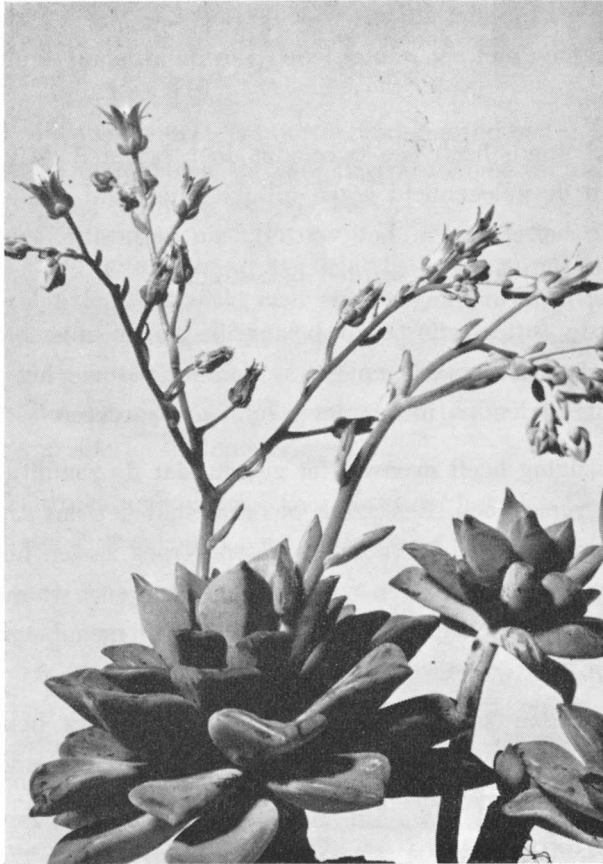
Bibliotheecaresse: Mevr. H. VRIESENDORP-v. AALDEREN, Ligusterweg 2, Oostvoorne.

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

× *Graptopoveria* cv. 'Acaulis' (Gossot)

Echeveria acaulis Gossot in Notre Vallée 22 : 24 (1936)
Graptopetalum paraguayense × *Echeveria amoena*

In Notre Vallée gaf Gossot beschrijvingen van twee hybriden onder de namen *Echeveria longicaulis* en *E. acaulis*. Daar hij voor de algemene kenmerken van *E. acaulis* naar *E. longicaulis* verwijst, kunnen wij hier uit

Figuur 2

Collectie van Keppel
foto: de Klark

× *Graptopoveria* cv. 'Acaulis'

afleiden dat het naverwante hybriden betreft, die ongetwijfeld producten zijn uit een zelfde soort-kruising. *E. longicaulis* maakt stengels die in één jaar tot 40 cm uit kunnen groeien, terwijl *E. acaulis* volkomen stengelloos zou zijn.

Al meer dan 10 jaar bezitten wij een hybride die wij op grond van de

bloemkenmerken als een *amoena*-hybride beschouwden. Ons vermoeden werd bevestigd toen wij foto's en plantenmateriaal ontvingen afkomstig uit Zuid-Frankrijk, identiek aan de door ons gekweekte plant. onder de naam *E. acaulis*.

Hoewel deze planten, waarvan wij twee vormen bezitten die in niet bloeiende toestand vrijwel niet van elkaar te onderscheiden zijn, zeker niet volkomen stengelloos zijn zoals Gossot schrijft, menen wij dat deze klonen onder *E. acaulis* gerangschikt moeten worden. Het zijn naar onze mening hybriden van *Gr. paraguayense* en *E. amoena*. De invloed van *Graptopetalum* is merkbaar aan de bladvorm en -grootte, de vlekken op de bladeren en de (althans bij één kloon) gevlekte bloembladen; de invloed van *E. amoena* aan de bloeiwijze en de vorm der rozetten en kelkbladen. Een type dat beantwoordt aan de beschrijving van *E. longicaulis* hebben wij (nog) niet aangetroffen.

Graptoveria 'Acaulis' is een algemeen in kwekerijen voorkomende, rijk-bloeiende plant met vrij dicht bebladerde, gedrongen rozetten, waarvan de bladeren vaak fraaie kleurschakeringen vertonen.

Dat Jacobsen in Handbook 2 : 366 (1960) *E. acaulis* een kruising noemt tussen *E. amoena* en *E. pusilla* moet op een misverstand berusten, daar *E. pusilla* synoniem is met *E. amoena*.

Acaulis betekent : stengelloos en dit moet dus voor de bij ons in cultuur zijnde klonen niet al te letterlijk opgevat worden.

Korte beschrijving : Stammen kort, rozetten dichtbebladerd, aan de toppen der stengels, spruitend, hoofdzakelijk aan de basis.

Bladen omgekeerd ei-rond tot langwerpig, 1—3 cm lang, tot 1½ cm breed, vrij dik; jongere bladen aan de top vaak driehoekig afgeplat en teruggebogen, stomp gespitst, onderzijde sterk convex en gekield; kleur blauwachtig-groen, vaak met onregelmatige paarsrode vlekken. Bloeiwijze: een gevorkt bijscherm met 3—7 assen; meestal 3—4 groene, grijs berijpte bloemstengels per rozet.

Bloemkroon geel-licht oranjekleurig, gevlekt of ongevekt, 1 cm lang, slank met omgebogen slippen; kroonbladen bijna tot de helft vergroeid; 5 meeldraden tussen de kroonbladen naar buiten stekend; bloemsteeltes 2—3 cm lang, slank; kelkbladen kort, ¼—1/5 van de kroon lang, aanliggend, groen. Schutbladen meest weinig talrijk, spoedig afvallend. Bijna het gehele jaar door bloeiend.

J. C. VAN KEPPEL

× *Graptoveria* cv. 'Titubans' (Gossot)

Graptopetalum paraguayense × *Echeveria derenbergii*
Syn. *Echeveria* × *titubans* Gossot in Liste des pl. gr. 1949, 26, nom.

Vrij algemeen wordt deze plant aangetroffen, zowel in liefhebberscollecties als in botanische tuinen, meestal onder de naam *Echeveria titubans*. Deze hybride wijkt in groei- en bloeiwijze nogal af van de overige ons

bekende *Graptoveria*'s, reden waarom wij een beschrijving van deze plant geven.

Dat het een hybride van de bovengenoemde planten is valt naar onze mening duidelijk op te maken uit de kenmerken van deze hybride. De bladen en rozetvorm doen sterk denken aan die van *Echeveria derenbergii*, evenals

Figuur 3

Collectie van Keppel
foto: de Klark

× *Graptoveria* cv. 'Titubans'

de vorm en grootte der bloemen. De typisch *Echeveria*-achtige bloemen zijn vaak enigszins gevlekt en bezitten 5 naar buiten gekromde meeldraden, kenmerken van *Graptopetalum*.

Korte beschrijving: Rozetten dicht bebladerd 5—10 cm doorsnee, bij kascultuur vaak sterk verlengd, aan de top van vrij dikke, rechtop groeiende stammen: spaarzaam spruitend. Bladeren omgekeerd ei-rond, lichtgroen, grijsblauw berijpt, scherp gespitst, niet gerand of met rode vlekken; bovenzijde vlak, onderzijde convex, zwak gekield, tot 6 cm lang, 3 cm breed, $\frac{1}{2}$ —1 cm dik, vlezig.

Bloeiwijze een vertakte tros, 9—22-bloemig; bloemen ruim 1 cm lang en breed binnenzijde geel, flauw gespikkeld, buitenzijde oranjegeel. kroonbladen iets uitstaand, 10 meeldraden, waarvan 5 naar buiten gekromd; kelkbladen ei-rond, spits aanliggend, 0,5 cm lang; bloemsteeltjes 2—3 cm lang, slank; schutbladen klein weinig talrijk. Bloeitijd april-mei.

Tot zover onze beschouwingen betreffende *Graptoveria* cultivars.

Copiapoa montana Ritter

(zie foto op de omslag)

COPIAPOA MONTANA Ritter in Cactus 1960 : 21 (FR. 522)

Copiapoa's kwamen vóór de laatste oorlog betrekkelijk zelden in onze Europese collecties voor. Men nam in het algemeen aan, dat deze planten alleen maar in de zandwoestijnen langs de kust van Chili voorkwamen en in onze verzamelingen maar bijzonder lastige broeders waren.

Het is inderdaad eigenlijk onmogelijk om een aantal van deze, tot dusverre uitsluitend in Chili voorkomende planten, zodanig te kweken, dat ze die typische kalkwitte huid hebben als in hun vaderland. Met name *Copiapoa cinerea*, *haseltoniana* en dergelijke blijven bij ons verstoken van deze beschermende kalkachtige huidlaag.

Het is weer de verdienste van Ritter geweest om het gehele groei-gebied van het geslacht Copiapoa gedurende een lange reeks van jaren te doorkruisen, daarbij trachtende de vroeger beschreven soorten te herontdekken en te localiseren. Uiteraard werden op deze kruistochten ook nieuwe soorten ontdekt, die dikwijls verrassend gemakkelijk bleken te groeien en te bloeien in onze verzamelingen. Ongetwijfeld hoort ook hierbij *Copiapoa montana*. Deze plant werd gevonden in de bergen ten noorden van Taltal in de wolkenzone. Het is daarom ook geen wonder, dat zij zich goed thuis voelt in ons klimaat, omdat zij dus gewend is aan een vrij koele en vochtige omgeving. Deze zogenaamde wolken- of nevelzone ontstaat door van uit de zee landinwaarts drijvende nevels gedurende de avond en de nacht, waar zij op een bepaalde hoogte in de bergen blijven hangen. Hierdoor ontstonden reeds vroeger de beroemde hangende tuinen aan de vaak steile westkust van het Andesgebergte.

Ongeënt groeien Copiapoa's zeer langzaam, maar zoals zovele wat moeilijke cactussen het beste in blikken of plastic-potten. Geënt op een stevige *Trichocereus pachanoi* groeide de op de omslag afgebeelde plant, zeer voorspoedig en bloeit sinds enige jaren regelmatig de gehele zomer.

Zij wordt 5–10 cm dik en 5–20 cm hoog, met 10–17 ribben. De areolen zijn circa $\frac{3}{4}$ –1 cm in doorsnede en voorzien van vilt. De zwart tot bruin of roodachtig bruine dorens, waarvan 1–3 middendorens en 4–7 randdorens zijn ongeveer even lang. De lichtgele bloem, met de citroengele helmknopjes en de dotterbloemgele stempels is circa 4 cm lang en 4–5½ cm breed. De bloembuis is zoals bij de tot dusverre beschreven Copiapoa's kaal.

Een uitzondering hierop maakt echter *Copiapoa tenuissima* Ritter, (zie pagina 11), waarvan de bloembuis iets behaard is.

FRANS K. A. NOLTEE en
H. VAN DONKELAAR

Het geslacht *Ceropegia* L.

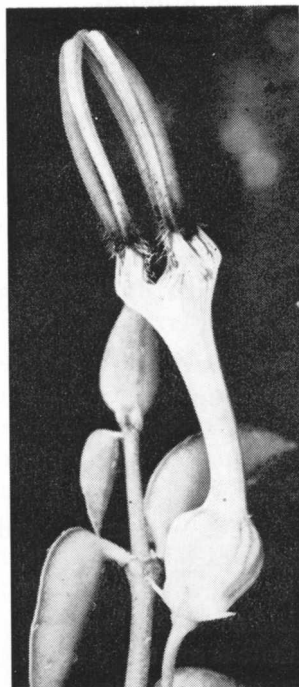
(Vervolg)

Ceropegia barklyi

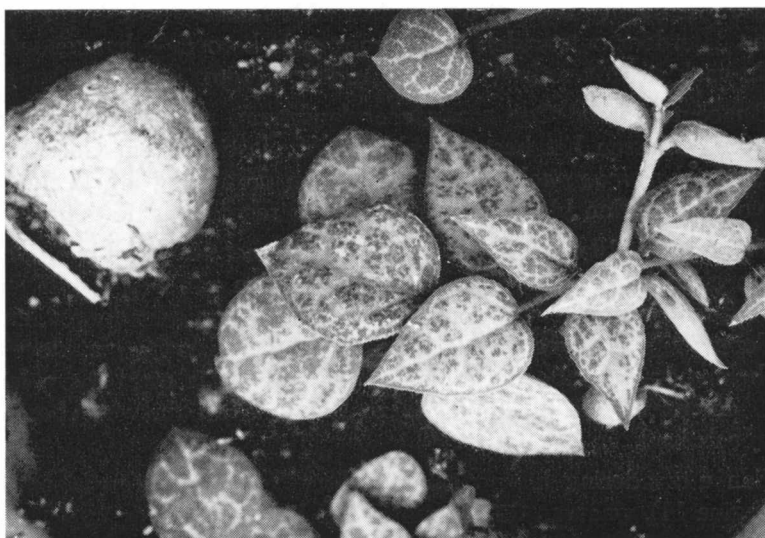
Ceropegia barklyi Hook. f. in Bot. Mag. t. 6315 (1877), door een vergissing is hier *barkleyi* gespeld. Synon. *C. barklyi* var. *tugelensis* N.E.Br.

H a b i t u s : Overblijvende kruidachtige planten, vaak met verdikte wortels. Stengel windend of rechtop, soms ook kruipend, rolrond en evenals de bladeren vaak vlezig. Bladeren goed ontwikkeld (bijv. *C. linearis* ssp. *woodii*) of min of meer gereduceerd (bij *Ceropegia stapeliaeformis* geheel of vrijwel geheel ontbrekend).

B l o e m : Bloemen alleenstaand of in een bloeiwijze verenigd, gesteeld of zittend. De bloemkroon is in het algemeen verlengd, aan de voet gezwollen, in het midden of meer naar boven versmald, aan de zoom vaak weer

Figuur 4 foto Noltee
Prachtig zijn de bloempjes
van *Ceropegia barklyi*

Figuur 5

Ceropegia barklyi

foto: F. Noltee

verbreed. Zelden is de kroon spoel- of kroesvormig dan wel klokvormig, de (5) slippen zijn aan de spits vergroeid (*C. linearis* ssp. *woodii*, *C. barklyi*), soms ook vrij (*C. stapeliaeformis*) of als een valscherm (*C. sandersonii*).

Zoals bij alle Asclepiadaceae is ook bij *Ceropegia* het binnenste van de bloem zeer ingewikkeld gebouwd. Meeldraden en stampers staan niet los van elkaar maar zijn vergroeid tot de zgn. kroon of corona. Deze corona is dubbel; de buitenste is komvormig, gaaf, of met 5 twee-spletige of tweedelige slippen, of 5–10 tanden die meer of minder tegen de binnenste corona zijn aangegroeid, minder vaak ontbrekend of zeer gereduceerd. De binnenste corona bestaat uit 5 op de helmknoppen liggende en daar boven uitstekende lijnvormige slippen, die aan de keerzijde tegen de buitenste corona aanliggen. Helmknoppen zonder aanhangsels.

V r u c h t: De vrucht is een dubbele kokervrucht, lancetvormig tot rolrond, spits, kaal. De zaden zijn vlak, met een witte, afvallende haarpluim. Door deze haarpluim kunnen de zaden over een betrekkelijk grote afstand door de wind vervoerd worden (vgl. onze paardebloem).

Na deze algemene inleiding wil ik u nu gaarne wat uitvoeriger over enkele soorten vertellen. Daar ik vooral bij de beschrijving van de cultuur veel hulp heb gehad van de heer v. Donkelaar zult u bij het vervolg van deze artikeltjes twee auteursnamen aantreffen.

De plant vormt een wortelknol die vaak gedeeltelijk boven de grond uitsteekt en is niet zo sterk vertakt als bijv. *Ceropegia linearis* ssp. *woodii*; stengels hangend of enigszins klimmend, kaal of behaard. Bladeren vlezig, tegenoverstaand, 2 tot 5 cm lang. Bladsteel 1–5 (zelden 12 mm) lang. Bladschijf eirond of lancet- of lijnvormig, aan de onderkant gekield, lichtgroen tot lichtbruin met witte nerven.

Bloemen kort gesteld, bloembuis 1–2 cm lang, van binnen behaard.

Figuur 6 foto: F. Noltee
Ceropegia barklyi, reprod. uit Bot. Mag. (1877)
 t. 6315 (detail)

De slippen zijn 8–24 mm lang, even lang als of langer dan de buis. De bloem is aan de basis kogelvormig, vervolgens buisvormig, bij de zoom weer verdikt. Van hieruit vormen de slippen een lantaarntje waarvan de punten bijeenkomen.

De bloem is groenachtig tot lichtbruin, de slippen zijn in het midden gewimperd. De buitenste corona is ringvormig en heeft 10 slippen, de binnenste heeft ronde slippen. De soort wordt gevonden in het Greytown distrikt in Natal en het Transkei distrikt in de Kaapprovincie en werd in 1877 van de missiepost Old Morley in Kew ingevoerd. We vestigen de aandacht erop, dat de door Jacobsen gebezigde schrijfwijze „barkleyi” niet de juiste is. De plant is nl. genoemd naar Sir Henry Barkly, goeverneur van de Kaapprovincie in de laatste helft van de 19e eeuw.

Cultuur: *Ceropegia barklyi* is een gemakkelijk te kweken plant en verlangt, zoals de meeste *Ceropegia*'s, een niet te zonnige plaats, maar toch voldoende licht. Alleen dan groeien de blaadjes uit tot ongeveer 4–5 cm lengte en zijn de nerven prachtig wit tot zilverachtig. In een cactuskas met veel zon zullen de blaadjes te klein blijven. Indien de plant daarentegen te donker wordt gekweekt, verdwijnt de prachtige tekening. De potgrond moet veel humus bevatten en goed doorlatend zijn. Doordat dit plantje zich in verhouding tot vele andere *Ceropegia*'s niet erg sterk vertakt en ook langzamer groeit is het geen algemene verschijning. Vermenigvuldiging is niet moeilijk, nl. door stekken of soms ook door een stukje knol in stukjes te snijden. De stekjes leggen we bijv. op vochtig turfmolm en reeds na een dag of tien komen de worteltjes er uit. Na verloop van tijd vormt zich op deze plaats weer een knolletje. Zoals alle *Ceropegia*'s is *Ceropegia barklyi* gemakkelijk in de huiskamer te kweken, maar dan dicht bij het raam.

Zomers geven we tamelijk veel water, in de winter wordt de plant wat droger gehouden.

De volgende maal willen wij voor U behandelen *Ceropegia stapeliaeformis*.

Literatuur: Herbert Huber, Revision der Gattung *Ceropegia*; Alwin Berger, Stapelien und Kleinien; Hermann Jacobsen, Handbook of Succulent plants.

Hoofdbestuursmededeling

In verband met het besluit van de Voorzitter van Succulenta, de heer A. F. H. Buining, zich dit jaar niet meer herkiesbaar te stellen, heeft het Hoofdbestuur, gezien de binnengekomen opgaven, als kandidaten voorgesteld:

de heer H. VAN BEEK te Zaandam;

de heer J. A. JANSE te Bennebroek.

Inmiddels is bericht binnengekomen van de heer van Beek te Zaandam, dat hij zich heeft teruggetrokken als kandidaat voor het voorzitterschap van Succulenta.

Secr. Succulenta.

Copiapoa tenuissima Ritter

COPIAPOA TENUISSIMA Ritter in Taxon 12 : 31 (1963)

Plant: van nature plat, met de grond gelijk, in cultuur halfkogelvormig, door aanhoudende beschadigingen door Guanacos (wilde lama's) meest spruiten vormend, die niet van zelf los laten, 2–4 cm ϕ , zelden tot 5 cm, zwart tot grijszwart, met verzonken bedoornde top, die op latere leeftijd soms wit wollig wordt. Dikke lange penwortel.

Ribben: meest geheel in tepelvormige knobbels opgelost, op latere leeftijd soms 13–16 sterk gedraaide ribben te onderscheiden. Knobbels konisch, later soms iets kantig en in doorsnede rhombisch (= ruitvormig); 3–4 mm hoog, later tot 6 mm lang en tot 8 mm dik.

Areolen: bij jonge planten met weinig vilt, later rijkelijk met wit vilt; op de punt van de knobbels, 1–2 mm ϕ , rondachtig, 3–5 mm van elkaar.

Dorens: fijn naaldvormig, recht of iets gebogen, geelbruin, bruin of zwartbruin, onder de loupe ruw, met minimale haartjes; randdorens zijwaarts gericht of iets naar buiten rondom het areool, 8–14 van 3–6 mm lang, de bovenste de kortste; middendorens dikwijls ontbrekend, echter ook vaak één even zo fijne middendoren van 4–10 mm lengte, iets naar boven gericht, zelden twee.

Bloemen uit de top; de bloeiareolen zijn voorzien van veel witte wol; 20–26 mm lang met een opening van 25–35 mm; meerdere dagen geopend en zich 's nachts weer sluitend, reukloos.

Vruchtbeginsel: olijfkleurig, circa 3–4 mm lang en breed, in het midden het breedst, met enkele kleine schubjes aan de rand van de kelk en ook vaak tot onder het midden, ze zijn smal, olijfkleurig, onderaan 1 mm en bovenaan tot 2 mm lang, vlezig, toegespitst, in de oksels bosjes witte, enige mm lange gekrulde wol.

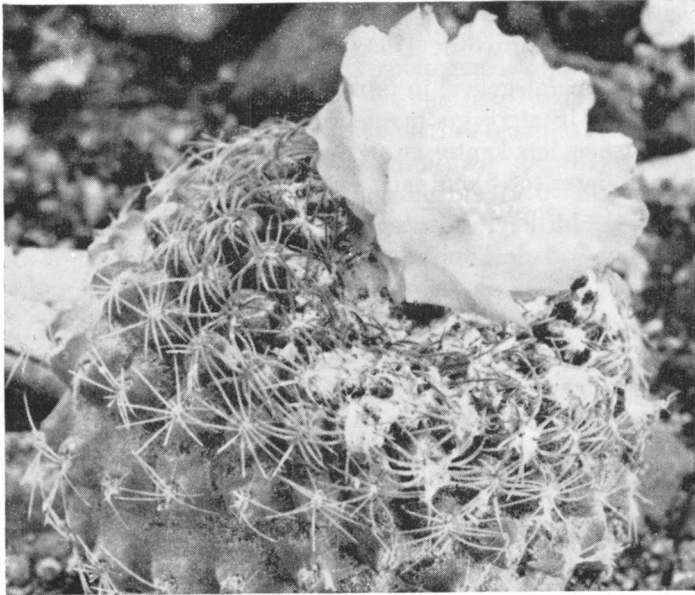
Nektarkamer: circa 1 mm lang, circa $\frac{1}{3}$ mm wijd rond de stamper, trechtervormig, geel, vol nectar, boven gesloten door de tegen de stamper leunende meeldraden, waarvan de onderste reeks als palisaden dicht tegen elkaar staan.

Bloembuis: trechtervormig, het bovenste deel vaak naar buiten staand; 4–7 mm lang, boven 7–12 mm wijd, binnen de kleur van de bloembladen, buiten grijs-olijfgroen, met weinig schubjes, die onderaan meer liniaalvormig en bovenaan breder worden tot 2–5 mm, de top toegespitst; de bovenste schubjes zeer stomp met een puntje; schubjes 2–3 mm (onder) tot 7 mm (boven) lang, olijfgroen met bleke randen; vlokjes wol alleen uit de kleinste schubjes onderaan de buis.

M e e l d r a d e n: gekleurd als de bloembladen, de onderste 8–13 mm, de bovenste 7–8 mm lang, de helmknopjes naar binnen gekeerd; inplanting onderaan zeer dicht naar boven geleidelijk minder; helmknopjes intensief goudgeel, zeer klein, rond, plat; pollen goudgeel.

S t a m p e r: gekleurd als de bloembladen, 1 mm dik, 10–14 mm lang, 10–14 goudgele stempels, die boven de helmknopjes kunnen uitkomen.

B l o e m b l a d e n: 10–15 mm lang, 5–7 mm breed, basis smal, het breedst op circa $\frac{2}{3}$ hoogte, boven rond toegespitst of alleen maar afge-

Figuur 7

Copiapoa tenuissima Ritter (FR 540)

foto: Fr. Ritter

rond, kleur Din 6164, lichtgeel circa 1,5, verzadiging 2–4, donkerte graad 1, de buitenste naar boven en vooral aan de buitenkant roodachtig bruin of violetachtig bruin.

V r u c h t groen of bruingroen, rondachtig, zoals alle *Copiapoa*-vruchten boven dekselachtig openspringend, bekleding als vruchtbeginsel.

Z a a d: typisch voor *Copiapoa*, circa 1,4 mm lang, 1,2 mm breed, 0,6 mm dik, aan de rugzijde sterk gewelfd, gekield, onderaan smaller en dunner; testa zwart glanzend, glad of met fijne vrijwel uitgeplatte knobbeltjes; hilum lang, wit.

G r o e i p l a a t s: in de kustgebergten van de provincie Antofagasta in Noord-Chili. Slechts een kleine, zeer gevaarlijke vindplaats kon worden geconstateerd.

De enkele aanwezige exemplaren komen door de sterke beweiding van wilde Guanacos slechts zelden tot bloei of vruchtzetting.

Deze soort is in de verte verwant met *Copiapoa humilis*. Eigenaardig is, dat het vruchtbeginsel iets behaard is, wat overigens bij *Copiapoa* niet voorkomt. Dit is als een zeer primitief kenteken te beschouwen. Het uitgesproken oplossen van de ribben in tepelvormige knobbels en de ontbrekende of slechts gering ontwikkelde wol in de top dienen als persisterende jeugdeigenschappen te worden beschouwd. Deze soort belichaamt het tegenovergestelde extreme van de *Copiapoa*-ontwikkeling als die van het aan *Copiapoa* nauw verwante geslacht *Pilocopiapoa*.

Wat de beharing van de bloembuis en het vruchtbeginsel van *Pilocopiapoa* betreft, deze is van nature geheel anders dan bij *Copiapoa tenuissima*, daar deze beharing bestaat uit een fijne dichte viltlaag, die op die van de areolen gelijkt. De bloembuis en de vrucht zijn geheel in deze viltige vacht gehuld, terwijl in de oksels van de schubjes van *Copiapoa tenuissima* slechts normale wollige haartjes voorkomen.

Deze soort die in maart 1956 door Ritter gevonden werd heeft het veldnummer FR 540.

Onze lezers schrijven

Het zaaien van cactussen

Mevrouw A. Hoekstra-Tuyn schrijft ons het volgende :

Ik wil hier gaarne iets vertellen over mijn zaaimethode waarmee ik de laatste zes jaar goed succes heb. Er komen geen dure zaaitoestellen aan te pas, terwijl ik toch wel op onderwarmte zaai. Mijn Aga-petroleumradiator bewijst hierbij goede diensten. Het kachelkje, dat in de maanden januari, februari en maart toch bijna dag en nacht moet branden, staat haaks in het looppad van de kas. Hierboven heeft mijn man twee beugels van stevig ijzerdraad gemaakt welke over de opstaande kanten van het tablet gehangen kunnen worden. Hierop passen twee koek- of biskwieblikken waarin elk 12 kleine potjes kunnen staan. Ik kan dus 24 soorten zaaien. De blikken bekleed ik van binnen met een stukje plastic tegen lekken. Moet bij strenge vorst de kachel erg hard branden, dan worden onder de beugels op de rand van het tablet twee blokjes hout geschoven, waardoor de afstand tussen kachel en koekblik, dus ook de temperatuur in het blik, naar behoeven kan worden geregeld. Het liefst zaai ik tussen half januari en begin maart. Men heeft dan door de geringere lichtsterkte minder last van algen. Voor het zaaien begint worden de potjes met heet sodawater gereinigd, de fijngezeefde zaaigrond gestoomd en het zand en grint met heet water gewassen. Nu vul ik de potjes eerst met een laagje grint, dan een laagje grof zand en vervolgens een laagje aarde. De bovenkant even licht aandrukken en het zaad er op strooien. Vervolgens plaats ik de potjes in de trommels en giet hierin ongeveer een centimeter regenwater, waarna het geheel wordt afgedekt met een glasplaat.

De eerste weken moeten we er op letten dat er steeds water in de

trommels staat en dat de temperatuur ongeveer tussen de 20 en 28 gr. Celsius blijft. Zijn na een à twee weken de meeste zaden ontkiemt, dan overdag luchten door aan een kant een houtje onder de glasplaat te schuiven. Het zaaisel moet voortdurend vochtig gehouden worden, en beschermd tegen zon. Na zes tot acht weken kunnen de meeste soorten verspeend worden. Ik gebruik hiervoor hetzelfde formaat potje en dezelfde bodemsamenstelling van grint, zand en grond met dit verschil dat de grond nu niet meer gestoomd wordt. De blikken blijven voorlopig afgedekt met glas en het geheel wordt goed vochtig gehouden. Na nogmaals ongeveer acht weken verspeen ik de zaailingen weer, ditmaal in een grotere zaaipan waarin enige soorten bij elkaar komen. Het voordeel van het beginnen met de kleine potjes is dat eventuele schimmels vaak tot één soort beperkt blijven.

Op deze manier had ik goede resultaten met o.a. *Brasilicactus*, *Gymnocalycium*, *Malacocarpus*, *Echinocereus* en ook *Copiapoa*, *Islaya*, *Matucana*, *Neoporteria*, *Pyrrhocactus* enz.

Bestuursmededelingen

CONTRIBUTIE 1965.

Men wordt verzocht de contributie voor 1965 ten bedrage van f 7,50, te storten op postrekening 83.35.50 t.n.v. Alg. Penningmeester Succulenta te Leeuwarden. Leden, die aangesloten zijn bij een afdeling worden verzocht de contributie met de afdelingsbijdrage, te voldoen aan de Penningmeester(esse) van hun afdeling (zie hieronder);

AMSTERDAM

Mevr. A. M. LAGEMAN-STÖVE,
Kierkegaardstraat 27, Amstelveen.
Gem. Giro S. 14985.

ARNHEM

B. KNIJPERT, Bijnkershoekstraat
6, Arnhem, postrekening 93.39.45.

DELFIJL

E. HORLINGS, Piet Heinstraat 48,
Delfzijl, postrek. 87 29 68.

DORDRECHT

H. BOSMAN, Vinkenspolderweg 25,
Alblasserdam.

EINDHOVEN

N. H. VAN BATENBURG, Hane-
doesweg 14, Eindhoven.

GOOI- EN EEMLAND

Mevr. M. E. GRAMKOW-IMHOF,
postrek. 52.51.02 t.n.v. Penningm.
Succulenta, afd. Gooi- en Eemland,
Hilversum.

GORINCHEM

C. VAN 'T VEER, E. van Luik-
straat 28, Gorinchem.

's-GRAVENHAGE

J. H. J. WIGT, postrek. 65.50.00
t.n.v. Penningm. Succulenta, afd.
's-Gravenhage, Leiderdorp.

GRONINGEN

G. J. EILANDER, Amstelstraat 24,
Groningen.

MEPPEL

Mevrouw A. FARSCH-WARGA,
Marten Ottenlaan 2, Meppel.

NIJMEGEN

H. WOLF, Akkerlaan 30, Nijmegen.

NOORD-LIMBURG

P. STOFFELS, Pater Petersstraat
9, Steijl, Limburg.

ROTTERDAM

M. KOOY, Slag 14, Rotterdam 24.

TILBURG

C. A. PAENEN, Staringstraat 45,
Tilburg.

UTRECHT

L. VAN OCHTEN, Obrechtstraat
39, Utrecht.

IJMOND

J. M. BAX, Pleiadenplantsoen 91,
IJmuiden.

IJSSELSTREEK

Mevrouw J. FLEUR—DE HOOG,
Elfuursweg 21, Gorssel.

WEST-FRIESLAND

J. J. MANNI, Hoornseweg 31,
Wognum, N.H.

ZAANDAM

Mevrouw VAN BEEK-THIEL,
Botenmakersstraat 84, Zaandam.

ZWOLLE

Mevr. E. J. WURTZ-BLIKKEN-
DAAL, Brederostraat 77, Zwolle.

BELGIE: Belgische Leden van Succulenta worden verzocht de contributie 1965 ten bedrage van Holl. Gld. 7,50 te voldoen per postmandaat of door storting op postrek. 83.35.50 (Nederland) ten name van de heer G. D. DUURSMA, Algemeen Penningmeester Succulenta, Spoorstraat 106, Leeuwarden, Nederland.

OVERIG BUITENLAND: Leden van Succulenta in alle overige landen worden verzocht Holl. Gld. 8,50 te voldoen per cheque of internationale postwissel aan de Algemeen Penningmeester Succulenta, de heer G. D. DUURSMA, Spoorstraat 106, Leeuwarden, Nederland.

AFDELING DELFZIJL

Met genoeggen kunnen wij mededelen dat in Delfzijl is opgericht een nieuwe afdeling van Succulenta.

Deze nieuwe afdeling bestaat groten-deels uit leden afkomstig uit de afdeling Groningen.

De verre afstand naar de vergaderingen in Groningen werd door de leden wonende in Delfzijl en omgeving als een groot bezwaar gevoeld, zodat men zich heeft verenigd in een nieuwe afdeling. Het afdelingsbestuur is als volgt samengesteld: Voorzitter, A. Koop te Delfzijl; Secretaris P. Dertien te Losdorp; Penningmeester E. Horlings, Piet Heinstraat 48, Delfzijl.

Onze beste wensen voor de nieuwe afdeling in Delfzijl!

Uit de afdelingen

GOOI- EN EEMLAND

Op 21 november 1964 hield de afdeling een extra bijeenkomst, welke werd opgeluisterd door de aanwezigheid van de heer Ing. Willy de Cocker uit Brussel, alsmede nog enkele Belgische cactusvrienden. 40 Leden, in gezelschap van huisgenoten en andere belangstellenden hadden de zaterdagavond vrij gemaakt om te luisteren naar de voordracht van de heer de Cocker over succulente planten aan de Rivièra. In een boeiende rede en met een bijzonder artistieke serie dia's nam spreker ons mede op een tocht langs prachtig steden- en natuurschoon, waarbij veel aandacht werd geschonken aan de in het Zuiden van Frankrijk vrij in de natuur

groeijende planten. Ook werden enkele bezoekjes afgestoken bij cactuskwekers en cactusliefhebbers in deze streken. Z'n betoog, waaruit bleek dat hij het aards Paradijs veel dichterbij huis gevonden had, dan de vermoedelijke plaats, Mesopotanië, maakte hij hierbij ten volle waar en het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat de luister-schare hem dankbaar was voor deze prachtige en leerzame avond.

— Op 1 december werd de gewone maandelijks avond gehouden, bijgevoerd door 16 leden. Naast de gebruikelijke programma-punten werd uitvoerig en enthousiast gesproken over allerlei cultuurproblemen. Na de pauze kwam de heer Rubingh nog juist toe aan de voortzetting van z'n lezing over Mammillaria's en verwante soorten, waarbij hij wederom interessante soorten aan de leden voorstelde. Deze werden gedemonstreerd aan fraaie exemplaren, die spreker had medegenomen.

H. L. A. HUGUENIN, secretaris,
Diepenbroickpark 48 - Weesp.

ROTTERDAM

Zaterdag 12 december hielden wij onze sluitingsavond van het verenigingsjaar. We mochten ons verheugen in een zeer grote opkomst.

De heer G. Koppers liet ons een aantal dia's zien, nu eens niet over succulentes, maar „Wat groeit en bloeit op Tuindorp Vreewijk”. Wie de dia's van de heer Koppers op succulentengebied wel eens gezien heeft, kon ook niet anders verwachten dat de door hem gemaakte opnamen stuk voor stuk juweeltjes waren op het gebied der fotografie. De heer van der Velde verraste ons op

Onze nieuwe

ZADENLIJST

van cactussen en andere succulenten
is weer GRATIS verkrijgbaar

Fa. K. EDELMAN - REEUWIJK

CACTUSSEN
VETPLANTEN

H. v. DONKELAAR

CACTUSKWEKERIJ — WERKENDAM — TELEFOON 01835—430

Regelmatig nieuwe Importen uit Zuid-Afrika. — Agent van Succulenta Nurseries Z.-Afrika.
Prijzlijst 1965 verschijnt in februari. — MEER DAN 2000 SOORTEN.

Zaterdags de gehele dag voor liefhebbers geopend. — Zondags gesloten.

Cactuskwekerij A. N. BULTHUIS & Co. C.V.

PROVINCIALEWEG OOST 8 - COTHEN (U.) — TELEFOON 03436—267

Uitgebreid sortiment vetplanten en cactussen, speciaal Mammillaria's

KALANCHOE GRACILIS MET KNOP f 3,50

D. BOUWMAN
IMPORT — EXPORT

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56b — NAALDWIJK
Telefoon 01740—5168.

Inkoop-Verkoop Import-Export

CACTUSSEN EN VETPLANTEN

W. J. VAN KEMPEN

Brakkenstein — NIJMEGEN
Driehuizerweg 327, Tel. 08800-53377

enkele humoristische verhalen onze succulenten betreffende. Een en ander werd afgewisseld met gezellige conversatie plus koffie met heerlijke speculaas. Het is een zeer geslaagde avond geworden.

Onze eerstvolgende bijeenkomst is gesteld op zaterdag 16 januari 1965.

J. L. DE SLEGTE, Secretaris,
Schiebroekse Singel 31, Hilligersberg.

TILBURG

Op de vergadering van 9 november '64 gaf ons lid dr. Erich als spreker uit eigen kring, een verhandeling over het ontstaan van onze Succulenten en hun aanpassing aan de natuur tot de hoogst ontwikkelde vormen. Aansluitend daar-

op een projectie van uitstekend geslaagde opnamen uit zijn verzameling en die van ons lid de heer Trommelen.

De dia's waren door henzelf vervaardigd; o.a. zagen we een prachtig exemplaar van een bloeiende bijltescactus in „blikcultuur" op eigen wortel. (Pelecyphora aselliformis) van de heer Trommelen.

Onze kleine pas opgerichte vereniging bezit geen eigen bibliotheek, maar dr. Erich zelf beschikt over een uitgebreide collectie literatuur. Onze leden zorgen zelf voor de opbouw van een verzameling dia's die bij bepaalde gelegenheden kunnen worden geprojecteerd.

Lid W. DE VRIES.